

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความต้องการใช้สื่อในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในจังหวัดอุดรธานี

ผู้เขียน นางสาวนทิตยา เมืองแพน

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. นรินทร์ชัย พัฒนพงศา	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ รำไพพรรณ อภิชาติพงษ์ชัย	กรรมการ
นายพงษ์พันธ์ นันทขว้าง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะพื้นฐานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในจังหวัดอุดรธานี (2) ความต้องการใช้สื่อในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (3) ปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในจังหวัดอุดรธานี

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานประมงอำเภอ สำนักงานพัฒนาที่ดินอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และสำนักงานป่าไม้จังหวัด ในจังหวัดอุดรธานี จำนวน 253 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise Method) และทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้สื่อจริงและความต้องการใช้สื่อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในกรมส่งเสริมการเกษตรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในกรมอื่นๆ โดยใช้ค่าทดสอบ t-test

ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ศึกษาส่วนใหญ่ มีอายุราชการเฉลี่ย 22.54 ปี เป็นข้าราชการระดับ 5 และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่สังกัดหน่วยงานราชการกรมส่งเสริมการเกษตร ในช่วง 2-3 ปี ที่ผ่านมาผู้

ให้ข้อมูลร้อยละ 72.7 ไม่เคยได้เข้ารับการฝึกอบรมด้านสื่อ ด้านความรู้ในการใช้สื่อในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้ในการใช้สื่อในระดับปานกลาง

สื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความต้องการใช้เกิน 2 เท่า ได้แก่สื่อม้วนวีดิทัศน์ การ์ตูน และสไลด์ ส่วนสื่อที่ต้องการใช้เกิน 1 เท่ามีเพียงชนิดเดียวคือ ภาพนิ่ง

การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุพบประเด็นดังนี้คือ 1. ระดับความรู้เกี่ยวกับเรื่องของสื่อมีค่าเท่ากับ $8.608 + .520$ (ประเภทของหน่วยงานที่ปฏิบัติ) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตรและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ๆ จะมีผลต่อระดับความรู้ของการใช้สื่อ

2. ความต้องการใช้สื่อในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีค่าเท่ากับ $6.241 + 1.043$ (ความถี่ของการใช้สื่อในการปฏิบัติงาน) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความต้องการใช้สื่อในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ขึ้นอยู่กับความถี่ของการใช้สื่อในการปฏิบัติงาน

ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างด้านการใช้สื่อจริงของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในกรมส่งเสริมการเกษตรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในกรมอื่นๆ มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ในด้านการใช้สื่อในรอบ 1 ปี คือ ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ($t = 2.632$) และด้านการใช้สื่อโสตทัศน์ ($t = 2.627$) นั่นคือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในกรมอื่น ๆ มีการใช้สื่อทั้ง 2 ประเภทนี้ มากกว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในกรมส่งเสริมการเกษตร

ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างด้านความต้องการใช้สื่อของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในกรมส่งเสริมการเกษตรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในกรมอื่นๆ มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 ในด้านความต้องการใช้สื่อในรอบ 1 ปี คือ ด้านสื่อกิจกรรม ($t = 2.953$) นั่นคือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในกรมอื่น ๆ มีความต้องการใช้สื่อ ด้านสื่อกิจกรรมมากกว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในกรมส่งเสริมการเกษตร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ หน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารระดับสูงควรจัดให้มีการฝึกอบรมความรู้ในเรื่องการใช้สื่อ สนับสนุนงบประมาณในด้านการผลิต การจัดซื้อสื่อให้มากขึ้น พร้อมทั้งตอบสนองความต้องการใช้สื่อแต่ละประเภทให้ตรงกับความต้องการของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการทำงานให้มากขึ้นด้วย

Thesis Title Media Needs for Agricultural Technology Transfer of Extension Agents , Udon Thani Province

Author Miss Montiya maungpan

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Narinchai Patanapongsa	Chairperson
Assoc. Prof. Rampaipan Apichatpongchai	Member
Mr. Pongpan Nandakwang	Member

Abstract

The objectives of this research were : 1) to examine personal characteristics of extension agents in Udon Thani Province; 2) to investigate media needs for agricultural technology transfer of extension agents; and 3) to explore problems and recommendations in media uses of extension agents.

The population in this research were 253 persons of extension agents who worked as district levels agricultural extension officers, fishery officers, land development officers, livestock officers and provincial forest officers. Statistical techniques used were percentage, mean, maximum, minimum values, standard deviation, Multiple Regression Analysis with Stepwise method and t-test.

According to the survey, it was found that most of extension agents had the average worked of experience 22.54 years. They had completed a bachelor level of education with P.C. 5 levels. Most of them worked in Agricultural Extension Development. In the past 3 years, 72.7 percent of them had not been trained in media. They had knowldege for using media in technology transferring at medium level.

Media needs of extension agents more than 2 folds of their existing use were video-tape , cartoon, and slide but still picture was required only about 1 fold.

From hypothesis testing by using MRA, it was found that :

- (1) The level of knowledge about media = $8.608 + .520$ (category of extension organization that they belong)
- (2) Media needs for Agricultural Technology Transfer of extension agents = $6.241 + 1.043$ (frequency of using media)

Extension agents from other Departments had used audiovisual media and printing materials more than extension agents from the Department of Agricultural Extension.

Extension agents in other Departments needed activities as media more than extension agents from the Department of Agricultural Extension.

Some recommendations emerged from this research were that the agencies of concerned should provide more training of knowledge about using media and provide more budget for extension agents to produce and purchase their own media. This could response to the needs of the extension agents directly and will increase effectiveness of their work.